

УДК 355/359

В.В. Пашковський

Науковий центр Сухопутних військ Академії сухопутних військ, Львів

АНАЛІЗ СИСТЕМИ УЗАГАЛЬНЕННЯ ДОСВІДУ ПІДГОТОВКИ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА ПРОВІДНИХ КРАЇН СВІТУ

В статті проаналізовано сучасну систему аналізу і узагальнення досвіду Збройних Сил України та об'єднаних збройних сил НАТО. Проведені дослідження показали необхідність удосконалення даної системи для підготовки та застосування Сухопутних військ Збройних Сил України. Основна увага приділяється обґрунтуванню шляхів розвитку (удосконалення) існуючої системи, розробці рекомендацій щодо створення дієвого механізму впровадження у військах досвіду підготовки і застосування Сухопутних військ Збройних Сил України з урахуванням діючих підходів існуючої системи об'єднаних збройних сил НАТО.

Ключові слова: ефективність застосування системи, система аналізу, узагальнення та впровадження досвіду, підготовка та застосування ЗС України.

Постановка проблеми та аналіз останніх досліджень і публікацій

Ефективне функціонування системи аналізу, узагальнення та розповсюдження досвіду підготовки та застосування підрозділів (частин), в цілому ЗС, як свідчить історія всіх минулих, сучасних війн і військових конфліктів, багато в чому визначає їх хід та кінцевий результат. Талановиті військові керівники вищих рівнів завжди намагалися невинно піклуватися про повсякчасне навчання та виховання своїх підлеглих, розуміючи під цим організоване і цілеспрямоване формування у них моральних і бойових якостей, які б сприяли досягненню успіху в бою. Висока бойова виучка, дисциплінованість, патріотизм, психологічна стійкість, сміливість, мужність та відвага кожного окремого військовослужбовця завжди були, є і будуть запорукою перемоги [1 – 3].

Важливою складовою бойової підготовки є ефективне функціонування системи аналізу, уза-

гальнення та розповсюдження досвіду. Саме на сучасному етапі змін у структурі Збройних Сил (ЗС) України і, зокрема, Сухопутних військ (СВ) окремим системі в цілому та її окремим елементам приділяється належна увага але слід зазначити що вищезазначена система на сьогоднішній день далека до досконалості.

Через ряд об'єктивних та суб'єктивних причин протягом останніх років вдалося досягти суттєвих зрушень в покращенні процес удосконалення бойової підготовки СВ ЗС України [1, 2, 10] та нажалі система аналізу, узагальнення та розповсюдження досвіду знаходиться на стадії формування та підготовки до повсякчасного високоефективного використання.

У ЗС України прийнято та впроваджено в життя велика кількість документів, в тому числі -нові засади підготовки військ (сил), що стосуються як їх організації так і змісту. Командири військових частин отримали широкі права щодо планування підготовки, виборі тематики, форм та видів проведення

занять, оцінки підготовки підрозділів протягом року, корегуванні планів підготовки - з метою приведення їх у відповідність до завдань, визначених у формулярі військової частини [3].

Проводяться заходи, щодо впровадження розробленої Концепції системи підготовки СВ ЗС України з метою приведення системи підготовки військ у відповідність до існуючих стандартів в арміях провідних країн світу.

На сучасному етапі бойова підготовка СВ ЗС України, її система аналізу, узагальнення та впровадження досвіду втратила позитивні моменти системи колишньої радянської армії та дуже далека від передових систем провідних країн світу.

Заходи, що проведені і проводяться, дозволять покращити систему бойової підготовки СВ ЗС України, підвищити рівень сумісності підрозділів і частин з відповідними структурами збройних сил країн-членів НАТО та ЄС. Проте, здійснювати все це необхідно випереджаючими темпами на основі ретельного вивчення сучасного бойового досвіду, накопичених позитивних результатів, аналізу організації підготовки армій розвинених держав і на основі аналізу, узагальнення та впровадження досвіду в СВ ЗС України.

Отже, **метою статті** є аналіз розвитку існуючих систем узагальнення досвіду підготовки і застосування Збройних Сил України та провідних країн світу, а також підвищення ефективності використання даної системи для Сухопутних військ Збройних Сил України шляхом урахування діючих підходів існуючої системи об'єднаних збройних сил НАТО.

Виклад основного матеріалу

Розглядаючи питання стосовно **системи аналізу, узагальнення та розповсюдження передового досвіду підготовки та застосування військ** не можна не враховувати і загалом забути ту систему, що функціонувала **в радянській армії**.

В цілому система бойової підготовки військ радянських часів, була на той час досконалою і забезпечувала якісну підготовку військ. Об'єкти навчально-матеріальної бази та техніка, що знаходилась на озброєнні, використовувались в повному обсязі.

Бойова підготовка проводилась відповідно відповідних програм з використанням бойової техніки і озброєння. Жодних обмежень для проведення занять з бойової підготовки не було. Військовослужбовці і підрозділи загалом мали високі навички в діях на штатній техніці та поведженні зі зброєю, злагодження підрозділів відповідало вимогам.

Система аналізу, узагальнення і впровадження передового досвіду підготовки та застосування військ передбачала велику кількість заходів, які

проводились різними військовими і цивільними структурами з метою покращення системи бойової підготовки та боєготовності військ.

Значну роль в доведенні результатів аналізу бойової підготовки і узагальнення досвіду підготовки військ відігравали ЗМІ. В кожному з'єднанні видавалася своя газета, яка розкривала передовий досвід проведення занять з бойової підготовки. Система ЗМІ ЗС включала видання газет військовими округами та центральної газети ЗС. Крім того, була велика кількість журналів Міністерства оборони, які розкривали хід бойової підготовки в ЗС. Особливої уваги заслуговує журнал "Військовий вісник". В цьому журналі під рубриками: "Школа передового досвіду", "Проблеми бойового навчання", "Молоді офіцери: становлення, досвід, поради", "Рекомендує Головне Управління бойової підготовки" висвітлювався аналіз бойової підготовки в ЗС, проводилось її узагальнення і доведення передового досвіду.

В ЗС широко використовувались кіно- та відеозасоби. За усіма предметами бойової підготовки були створені кінофільми, які розкривали та передавали передову методику проведення занять з підрозділами і вмiлого застосування бойової техніки й озброєння.

Важливе місце в системі підготовки військ відводилось співробітництву з військовими структурами країн колишнього Варшавського договору. Частини і підрозділи радянської армії постійно залучались до проведення сумісних навчань з військовими частинами і підрозділами армій на території яких знаходились радянські війська, що сприяло обміну досвідом ведення бойових дій.

Сучасна **система аналізу, узагальнення та розповсюдження досвіду підготовки та застосування військ у Збройних Силах України** через ряд об'єктивних та безкінечну кількість суб'єктивних причин є недосконалою та потребує значного корегування з врахуванням досвіду військових представників відповідних структур НАТО.

Необхідно відзначити, що одним з основних шляхів підвищення ефективності бойової підготовки та застосування на сучасному етапі становлення ЗС України є проведення принципового аналізу підсумків бойової підготовки в цілому, навчань та локальних війн (операцій, боїв).

Командир об'єднання, з'єднання, частини, підрозділу повинен підвести підсумки і проаналізувати операцію (бій), що відбулися, для того, щоб своєчасно визначити і уточнювати мету і завдання подальших навчань, врахувати особливості підготовки кожного з'єднання (полку, батальйону, роти, взводу), визначити чіткі проміжні цілі на тиждень, місяць і суворо та жорстко добиватися їх досягнення та подальші цілі. На сучасному етапі такі заходи в

повному обсязі не проводяться, стан справ не аналізується (аналізується формально), і як наслідок відповідний рівень підведення підсумків.

В СВ відсутній механізм надання робочих звітів підрозділами та частинами з яких командири вищого рівня отримували би інформацію про справжній стан бойової підготовки та боєздатності підлеглих підрозділів і надавали б їм негайну підтримку, щодо забезпечення необхідними ресурсами на організацію запланованої підготовки, уточнення навчальних планів з урахуванням результатів оцінки рівня підготовки окремих частин (підрозділів).

В СВ ЗС України починає формуватися система аналізу, узагальнення та розповсюдження передового досвіду.

В першу чергу створені структурні підрозділи, які здійснюють оперативний збір, аналіз, узагальнення та доведення досвіду проведення бойових дій (операцій), заходів бойової підготовки, участі в миротворчих операціях як своїх збройних сил так і армій провідних країн світу.

В практиці бойової підготовки військ практично не використовуються ЗМІ. Відсутні спеціальні видання, які б розкривали суто хід бойової підготовки, участь військ в миротворчих операціях, методичні розробки щодо проведення занять з підрозділами, матеріали теорії і практики загальновійськового бою. Застосування на місцевому рівні можливості радіо і телебачення з цих питань також в більшості частин і з'єднань відсутнє. В СВ ЗС України на дуже низькому рівні знаходиться використання кіно та відео засобів. Кінофільми повинні бути по основним предметам бойової підготовки, які б розкривали та передавали передову методику проведення занять з підрозділами і вмiлого застосування бойової техніки та озброєння. Кінофільм повинен не імітувати дії, а відображати реальні дії підрозділу при виконанні поставлених завдань.

В СВ відсутня звітність офіцерським (сержанським) складом, який приймав участь в операціях (боях), а доповідь, в якій було б відображено: завдання, що виконував підрозділ; відповідність теоретичних положень керівних документів реальному застосуванню на практиці; підготовленість підрозділу до виконання завдань; проблеми, що виникали під час виконання завдань; пропозиції, щодо підготовки техніки, озброєння і особового складу для виконання аналогічних завдань була б дуже необхідною для офіцера і підрозділу, які плануються для участі в АТО (миротворчій місії), навчаннях.

До існуючої системи аналізу, узагальнення та розповсюдження передового досвіду підготовки та застосування військ не достатньо використовуються потенціал ВВНЗ (їх наукових центрів). Що призводить до незнання об'єктивного стану та відсутності повної (необхідної) інформації для розробки якіс-

них науково-методичних матеріалів, посібників, підручників для потреб ЗС України (майбутніх сержантів, офіцерів).

Відсутність фінансового забезпечення бойової підготовки руйнує всю систему бойової підготовки і відповідно знищує навіть натяки на перспективні шляхи її покращення.

В СВ ЗС України впроваджується дистанційне навчання, що дає змогу створенню сучасного інформаційно-освітнього середовища для підготовки, перепідготовки й підвищення кваліфікації військових фахівців та надання військовослужбовцям, незалежно від місця проходження служби доступу до освітніх ресурсів на базі використання новітніх технологій та телекомунікаційних мереж Міністерства оборони України, а також телекомунікаційної науково-освітньої мережі установ Міністерства освіти і науки України з доступом до Інтернет.

Відповідно впровадження дистанційного навчання надасть можливість узагальнювати і впроваджувати передовий досвід бойової підготовки військ та передавати досвід участі в миротворчих операціях, АТО, війнах та конфліктах сучасності.

Система АУД є підсистемою системи БП і здійснює значний вплив на її рівень. В цілому, вона впливає на всі елементи системи БП, а її місце функціонування в загальній системі БП (рис. 1) безпосередньо охоплює елементи організаційної, практичної і методичної підсистем. Так, одні елементи організаційної підсистеми (ОВУ СВ, АК, з'єднань, частин та підрозділів) безпосередньо здійснюють аналіз та узагальнюють досвід підготовки інших елементів цієї ж підсистеми (екіпажів, обслуг, підрозділів, частин та органів управління (штабів) з якими проводиться навчання) і здійснюють вплив за допомогою елементів методичної підсистеми (регламентуючих документів, програм) на елементи практичної підсистеми (підготовку особового складу та злагодження підрозділів).

Основні заходи і напрямки системи аналізу, узагальнення та розповсюдження досвіду підготовки та застосування військ в об'єднаних збройних силах НАТО [3 – 9]. В об'єднаних збройних силах (ОЗС) НАТО багато уваги приділяється функціонуванню та розвитку системи аналізу і узагальнення досвіду підготовки військ [5]. Основними заходами і напрямками щодо аналізу і узагальнення досвіду в ОЗС НАТО є:

1. Системний контроль бойової підготовки військ.

В основі організації бойової підготовки СВ США лежить принцип децентралізації. Він зводиться до того, що командирам батальйонів і рот дозволяється самостійно організувати процес навчання підлеглих їм підрозділів. Вони мають право визначати зміст бойової підготовки, черговість і терміни

відпрацювання навчальних завдань, вибирати форми і методи проведення занять.

Контроль бойової підготовки в армії США дає можливість своєчасно і повно проаналізувати її стан, а також своєчасно вжити необхідних заходів з метою удосконалення і покращення підготовки підрозділів (частин).

2. Національні центри бойової підготовки.

Національні центри бойової підготовки використовуються для оцінки ефективності підготовки особового складу в місцях постійної дислокації, проводити узагальнення досвіду та забезпечувати однорідну бойову підготовку військ для своєчасного розгортання сил і засобів з метою виконання спільних завдань.

3. Військове капеланство.

Військове капеланство опосередковано також впливає на процеси аналізу, узагальнення та розповсюдження досвіду підготовки підрозділів. В даний час, в СВ США нараховується більше 1200 військових капеланів, які служать у складі духовних груп у підрозділах різноманітних родів військ.

Штатні капелани працюють в батальйонах, бригадах і корпусах (як правило, із розрахунку один капелан на 700 чоловік), що сприяє духовному збагаченню і зміцненню морально-психологічного стану особового складу.

4. Засоби масової інформації.

Значну роль в системі аналізу, узагальнення та розповсюдження досвіду в армії США відіграють засоби масової інформації (ЗМІ). Спеціально створені репортерські пули - вузьке коло цивільних журналістів формують у громадськості необхідне уявлення про ті чи інші військові дії. Подібні журналістські пули дозволяють не тільки інформувати, але й дезінформувати громадську думку в інтересах стратегічного маскування подій, що створює імідж підрозділам та частинам, які ведуть бойові дії.

5. Надання системних звітів про стан бойової підготовки.

В ЗС провідних країн світу і, зокрема, в ОЗС НАТО у системі бойової підготовки військ досконало впроваджений аналіз бойової підготовки та доведення передового досвіду її організації. Командири підрозділів, частин і з'єднань системно надають узагальнений звіт про стан бойової підготовки, на підставі якого старший начальник, за можливістю, надає допомогу у вирішенні проблемних питань.

6. Відпрацювання навчальних питань при проведенні навчань в реальному масштабі часу з мінімальними обмеженнями.

Одним із заходів перевірки й аналізу стану бойової підготовки та бойової готовності СВ США є проведення оперативно-тактичних і тактичних навчань, які дозволяють всебічно перевірити й оцінити реальність планів бойової готовності органів

управління, частин та підрозділів СВ. Проведення таких навчань має певні відмінності від навчань країн СНД. Значна тривалість навчань дозволяє відпрацьовувати навчальні питання в реальному масштабі з мінімальними обмеженнями.

В заключній фазі підводяться підсумки навчань з постановкою завдань щодо виявлених недоліків і удосконалення бойової та мобілізаційної готовності підрозділів та частин.

7. Сучасні інформаційні технології.

Активна діяльність в сфері впровадження сучасних інформаційних технологій в рамках автоматизованих систем управління, зв'язку і розвідки з метою створення своєї власної інформаційної мережі та інформаційно-керівної мережі.

8. Відеоконференції зв'язок.

В бойовій підготовці і практиці повсякденної діяльності ОЗС НАТО широке застосування знаходить ВКЗ, який дозволяє узагальнювати та передавати досвід підготовки військ.

Командири вищих ступенів використовують ВКЗ в системі військового управління для проведення теленаряд, воєнних ігор і командно-штабних тренувань. ВКЗ знайшов застосування в практиці дистанційного навчання військовослужбовців.

Системи ВКЗ забезпечують зв'язок між штабами і мобільними підрозділами сил НАТО у всьому світі. Ці системи застосовуються не тільки для забезпечення зв'язку вищих ланок управління з підлеглими, але і для забезпечення інших процесів обміну інформацією (проведення нарад, дистанційного навчання, передачі досвіду та ін.).

9. Центр по вивченню та аналізу бойових дій.

Закінчення "активної фази" війни в Іраку і первинний аналіз уроків, винесених з бойових дій з Іракськими ЗС і силами збройної опозиції, поставили перед американським командуванням питання про необхідність перенесення акцентів в оперативній і бойовій підготовці військ.

З метою більш ефективного врахування уроків операцій в Афганістані та Іраку, військове керівництво США прийняло рішення в рамках об'єданого командування єдиних сил (ОКЄС), сформувати групу експертів, що спеціалізуються в різних областях (включаючи оперативне мистецтво, тактику, управління, зв'язок, розвідку тощо) для розробки нових концепцій і апробації їх під час навчань в інтересах усіх ЗС. Головним її завданням стало проведення аналізу ефективності організації міжвидової взаємодії, тобто реалізації концепції "об'єднаності". В подальшому з цією метою був створений центр з вивчення та аналізу бойових дій, у якому акумулюється вся інформація, що стосується результатів навчань, військових ігор і експериментів, які надходять з видів ЗС, а також з об'єднаних регіональних і функціональних командувань ЗС США.

10. Створення окремих структурних підрозділів для вивчення й узагальнення досвіду підготовки військ.

В ОЗС для вивчення й узагальнення досвіду сучасних збройних конфліктів та бойової підготовки сплановано і проводиться виділення окремих структурних підрозділів з відповідним обладнанням, базами даних, засобами розмноження інформації, доступом до мережі Інтернет, що дозволяє оперативно впливати на потреби військ у підготовці фахівців та розповсюджувати відповідний передовий досвід.

11. Концепція єдиного інформаційного простору.

Для досягнення технологічної і інформаційної переваги Північноатлантичний союз розробив і реалізує концепцію єдиного інформаційного простору Альянсу. Відповідно до даної концепції до 2025 року планується створити глобальне інформаційне середовище, яке повинно забезпечувати комплексну обробку відомостей про противника, свої війська і місцевість в реальному масштабі часу. Створення єдиного інформаційного простору забезпечить пе-

редачу інформації в рамках Альянсу, надасть можливість оперативно обмінюватися досвідом, який отриманий у ході бойової підготовки та веденні бойових дій.

Отже, якщо говорити про місце, роль та основні функції системи АУтаРД в системі БП, то слід зазначити, що вони тісно пов'язана з усіма елементами системи БП.

1. *Пропозиції щодо загальної структури системи аналізу і узагальнення досвіду підготовки військ. Як було зазначено в попередньому розділі, система АУД має значний вплив на ефективне функціонування системи БП.*

Пропонуємо своє бачення системи АУтаРД, яка увібрала в себе всі рекомендації окремих командирів та власний досвід.

Запропоновану систему АУтаРД підготовки та застосування військ утворює ряд підсистем (рис. 1):

- організаційна;
- практична;
- методична;
- матеріальна;
- забезпечення заходів АУтаРД.

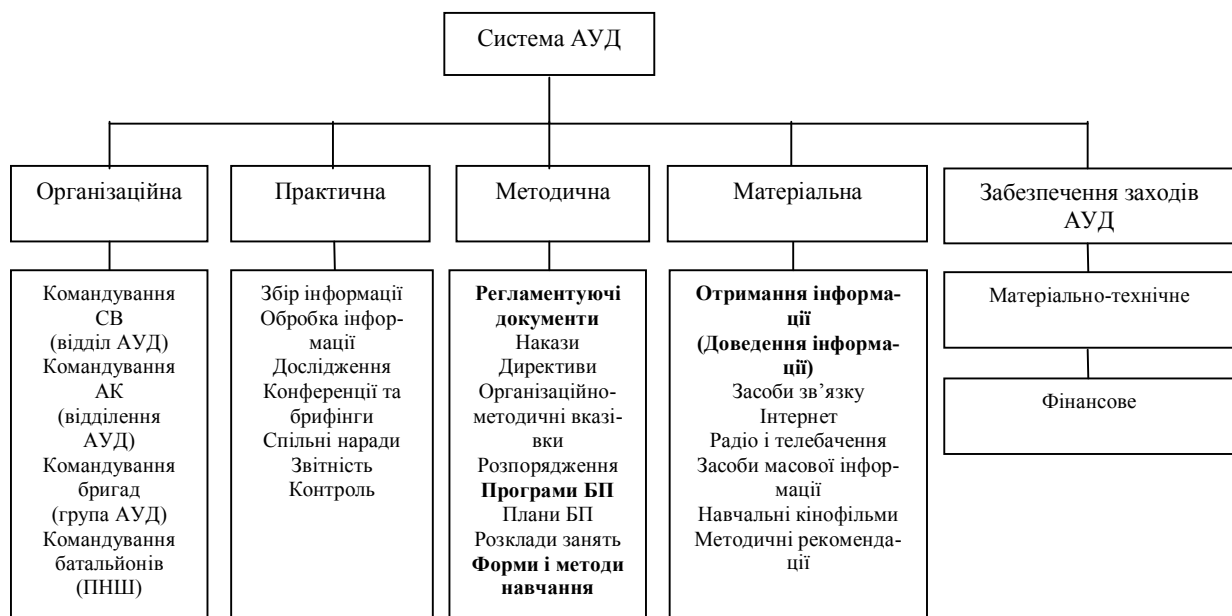

Рис. 1. Загальна структура системи АУтаРД підготовки та застосування військ

Організаційна підсистема у запропонованій системі АУтаРД відіграє важливу роль, адже коли у всіх структурних одиницях по вертикалі зверху-вниз не передбачено тих, хто повинен займатись питаннями виключно АУтаРД, то мову про якийсь аналіз, узагальнення та розповсюдження досвіду взагалі вести не слід.

Пропонуємо ввести наступні структурні підрозділи, які б займались виключно АУтаРД.

Так в управлінні бойової підготовки СВ ЗС України пропонуємо створити окремий відділ АУ-

таРД (збору, аналізу та узагальнення досвіду підготовки військ) в кількості 10 - 12 чоловік.

В управлінні АК - відділення АУтаРД в кількості 3 - 5 чоловік.

В управлінні бригади (з'єднань, частин безпосереднього підпорядкування Командуванню СВ) - групу АУтаРД в кількості 2 - 3 чоловік.

У батальйоні (дивізіоні) пропонуємо додатково ввести посаду помічника начальника штабу (ПНШ) з АУтаРД. При територіальному управлінні - групу АУтаРД в кількості 2 - 3 чоловік.

Практична підсистема включає весь комплекс заходів, які здійснюють органи управління та підрозділи АУтаРД в плані збору інформації, її обробки (аналізу та узагальнення), а також доведення передового досвіду до всіх зацікавлених частин (підрозділів).

Отримані результати в ході АУтаРД повинні знайти своє відображення в програмах, планах БП, розкладах занять, які разом з наказами, директивами, ОМВ та розпорядженнями формують методичну підсистему системи АУтаРД.

Велике значення для забезпечення ефективної роботи підрозділів АУтаРД відіграє наявність та належне функціонування елементів матеріальної підсистеми. Ці елементи з одного боку являються засобами для отримання інформації, а з іншого засобами, за допомогою яких відбувається передача інформації.

Підрозділи АУтаРД повинні бути забезпечені всім необхідним обладнанням, мати доступ до Інтернету, отримувати необхідну інформацію від розвідувальних структур.

Впровадження в практику розкриття ходу БП засобів масової інформації, дозволить якісно впроваджувати передовий досвід, що в свою чергу суттєво вплине на покращення рівня БП.

Крім того, на основі результатів узагальненого досвіду доречним було б створення навчальних кінофільмів, які б розкривали та доводили передову методику проведення занять з підрозділами та демонстрували вмиле застосування бойової техніки та озброєння.

Функціонування системи АУтаРД неможливе без належного матеріально-технічного та фінансового забезпечення, які у своїй сукупності утворюють підсистему забезпечення заходів АУтаРД.

Отже, на наш погляд, тільки беручи до уваги всі вище запропоновані елементи системи АУтаРД, можна говорити про її ефективне, повноцінне функціонування в порівнянні з існуючим варіантом.

2. Пропозиції щодо функціонування системи аналізу, узагальнення та розповсюдження досвіду підготовки військ.

Функціонування системи АУтаРД повинно здійснюватись за рахунок створених структурних підрозділів, на які має бути покладено завдання щодо збору, аналізу і узагальнення інформації по підготовці військ, вироблення та впровадження рекомендацій, а також контроль за ходом їх реалізації.

Крім того, на відділ АУтаРД при Командуванні СВ, доцільно покласти завдання по дослідженню існуючих систем організації БП в провідних країнах світу, особливо в плані безпосередньої підготовки до участі в різного роду воєнних конфліктах, операціях, боях і так далі. На основі цих досліджень, повинні розробляти рекомендації з метою корегу-

вання програм і планів БП. Збір інформації здійснюється за допомогою системного контролю, звітів, а також досліджень різних джерел (для відділу АУтаРД при Командуванні СВ).

Контроль за ходом БП повинен здійснюватись старшими командирами (начальниками) із залученням підрозділів АУтаРД. Він повинен включати перевірку виконання планів і програм БП, ступінь охоплення особового складу навчанням, перевірку організації і методики проведення занять і навчань, рівня підготовки керівників занять, особового складу і злагоженості підрозділів. Для здійснення контролю повинні бути вироблені єдині критерії оцінювання.

У звіті повинні бути вказані причини, які не дозволили виконати в повному обсязі заходи БП чи досягти поставленої мети. Звіти про результати БП, не повинні носити формальний характер, а повинні бути відображенням реального стану справ. Саме це, дозволить внести потрібні корективи в процес навчання, і як наслідок, не формально, а реально підрозділи будуть підготовлені до виконання завдань за призначенням.

Після аналізу та узагальнення зібраної інформації, підрозділи АУтаРД подають отримані результати на розгляд тим ОВУ, при яких вони функціонують. За необхідності, узагальнені результати подаються разом з виробленими рекомендаціями щодо покращення рівня БП. Підведення підсумків БП повинно залишатись одним з основних заходів де висвітлюються результати аналізу, а також дієвим інструментом покращення методики та підвищення якості організації БП. ОВУ приймають рішення по впровадженню чи відхиленню розроблених підрозділами АУД рекомендацій, вносять свої пропозиції та дають вказівки щодо їх реалізації.

Процес реалізації розроблених рекомендацій та результати їх впровадження, мають супроводжуватись системним дієвим контролем зі сторони ОВУ, а також підрозділів АУтаРД і тільки в цьому випадку, можна говорити про якісне функціонування системи АУтаРД.

Висновки

На даний час можна констатувати, що намагання запровадити менш витратні форми навчання та компенсаційні заходи не сприяють удосконаленню практичних навичок командирів та штабів в організації загальновійськового бою.

Одним із основних напрямків підвищення ефективності АУтаРД бойової підготовки сьогодні слід вважати повсякчасне підвищення бойового потенціалу, а саме основи - теоретичних знань та практичних навичок сержантів, офіцерів тактичної ланки управління, їх методичної і професійної майстерності. Втрата професіоналізму офіцерського

складу приведе до повного руйнування бойової підготовки. Тому вважаємо, що у ЗС України назріла необхідність в модернізації існуючої системи аналізу, узагальнення та розповсюдження досвіду підготовки та застосування військ та імплементації стандартів НАТО в цьому відношенні, входженні в єдину систему АУтарД НАТО.

Система аналізу і узагальнення досвіду підготовки військ в СВ ЗС України є недосконалою. Розглядаючи відповідну систему в ОЗС НАТО необхідно відмітити, що ті заходи і напрямки, які використовуються в ЗС цих держав, при їх застосуванні в СВ ЗС України створюють дійсно дієву систему зі зворотнім зв'язком. Використання досвіду закордонних фахівців, їх бази даних та підходів вирішать проблему з низькою ефективністю та нададуть можливість розвиватися вітчизняним спеціалістам, що задіяні в зазначеному сегменті.

В цілому застосування ряду заходів, які проводились в колишній радянській армії, а також напрацьовані в українській армії та ОЗС НАТО, дозволить не тільки оживити (значно покращити) систему аналізу, узагальнення та розповсюдження досвіду ЗС України, а і використати її позитивний вплив в системі підготовки та застосуванню за призначенням СВ ЗС України.

Нова система повинна об'єднати розрізнені структури систематизації досвіду військ та забезпечити узагальнення і поширення цього досвіду у реальному режимі часу.

Список літератури

1. Кириченко С.О. Військовий вимір трансформації Збройних Сил України в контексті євроатлантичної інтеграції / С.О. Кириченко // Наука і оборона, 2008. – № 3. – С. 33–36.

2. Пушняков А.С. Аналіз існуючої системи бойової підготовки Сухопутних військ та напрямки трансформації. Завдання щодо розробки концепції підготовки Сухопутних військ Збройних Сил України / А.С. Пушняков // Трансформація системи бойової підготовки Сухопутних військ Збройних Сил України. Завдання щодо відпрацювання концепції підготовки Сухопутних військ Збройних Сил України: матеріали доповідей та повідомлень наук.-практ. конф. 17 липня 2008 р. – К., 2008. – С. 14–18.

3. Ковалев А. Органи военного управления Европейского союза / А. Ковалев // Зарубежное военное обозрение, 2007. – № 10. – С. 14–17.

4. Нальдиев А. Печатная пропаганда в деятельности органов психологических операций ВС США в Афганистане и Ираке / А. Нальдиев // Зарубежное военное обозрение, 2008. – № 8. – С. 23–25.

5. Паришин С. Коалиционные операции НАТО, проблемы взаимодействия автоматизированных систем управления и пути их решения / С. Паришин, Ю. Кожанов // Зарубежное военное обозрение, 2008. – № 4. – С. 13–18.

6. Андреев А. Применение видеоконференцсвязи в вооруженных силах иностранных государств / А. Андреев, В. Аржанов // Зарубежное военное обозрение, 2008. – № 8. – С. 16–22.

7. Олевский В. Планы разработки новой стратегической концепции НАТО / В. Олевский // Зарубежное военное обозрение, 2008. – № 6. – С. 11–20.

8. Романенко І.С. Формування єдиного інформаційного простору поля бою - фундаментальний принцип воєнного мистецтва / І.С. Романенко, А.І. Сбитнев // Наука і оборона, 2008. – № 2. – С. 19–25.

9. Романенко І. Дистанційне навчання - крок до мегауніверситетів / І. Романенко // Народна армія, 2008, 11 липня – газета.

10. Радецький В. Від типового місяця до міжвидового навчання військ / В. Радецький // Народна армія, 2008, 19 квітня – газета.

Надійшла до редколегії 26.08.2015

Рецензент: д-р техн. наук проф. А.М. Зубков, Академія сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного., Львів.

АНАЛИЗ СИСТЕМЫ ОБОБЩЕНИЯ ОПЫТА ПОДГОТОВКИ И ПРИМЕНЕНИЯ ВООРУЖЕННЫХ СИЛ УКРАИНЫ И ВЕДУЩИХ СТРАН МИРА

В.В. Пашковський

В статті проаналізовано сучасну систему аналізу та обобщення досвіду в Вооруженных Сил України та об'єднаних вооруженных сил НАТО. Проведені дослідження показали необхідність удосконалення даної системи для підготовки та застосування Сухопутних військ Вооруженных Сил України. Основне уваження приділено на обґрунтування шляхів розвитку (удосконалення) діючої системи, розробку рекомендацій по створенню дійсного механізму впровадження в війсках досвіду підготовки та застосування Сухопутних військ Вооруженных Сил України з урахуванням діючих підходів існуючої системи об'єднаних вооруженных сил НАТО.

Ключевые слова: ефективності застосування системи, система аналізу, обобщення і впровадження досвіду, підготовка і застосування Вооруженных Сил України.

AN ANALYSIS OF THE CURRENT SYSTEM OF RESEARCH TO SUMMARIZE THE EXPERIENCE AND TRAINING OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE AND THE LEADING COUNTRIES OF THE WORLD

V.V. Pashchkovskiy

The article analyzes the modern system of analysis and synthesis, implementation experiences in the Soviet army, the Armed Forces of Ukraine and the combined armed forces of NATO. Based on analysis of the current system of analysis, synthesis and implementation experience in the Armed Forces of Ukraine identified the need to improve the system. The main attention is paid to the study of proposals on the composition and tasks of operational groups and associations of distribution experience and developing recommendations for implementation in the army training experience and application SW Forces of Ukraine.

Keywords: effectiveness of the system, the system analysis, synthesis and implementation experience, training and employment of the Armed Forces of Ukraine.